

PRELIMINARII LA ANCHETA PE TEMA PERCEPȚIEI ȘI PARTICIPĂRII POLITICE

dr. IOAN MARGINEAN

Applied to a sample of about 1,246 persons over 18, who worked (or learned) in town, the inquiry took place in the post-revolutionary period, a period with indefinite structures and electoral disputes.

Without having in view to request the electoral options, the operational research scheme consisted in: the perception of the political situation (the behaviour of the politicians, Parliament, government and parties); the satisfaction/unsatisfaction degree (frustration, alienation) in the political sphere; the prospects of the near and distant future; the options concerning the economic reforms; the political participation.

Ancheta s-a desfășurat în luna aprilie 1990. Este cunoscut faptul că perioada respectivă corespunde unei situații post-revoluționare, cu structuri încă neconsolidate, marcată de disputele electorale. Colectivul de cercetare a fost alcătuit din prof. univ. dr. Cătălin Zamfir, dr. Ion Mărginean, Cornel Alecse, Marius Borănescu, Gabriel Mățăuan, Radu Vrânceanu, beneficiind de concursul colegilor din institut — cercetători și operatori de teren. Programele și prelucrarea informației au fost asigurate de ing. Teodor Czobor.

Efectuarea unei anchete în domeniul politic într-o perioadă caracterizată prin mutații radicale în raport cu ceea ce a existat înainte se dovedește a fi deosebit de utilă. Realizarea ei a necesitat adoptarea unui demers teoretico-metodologic apt să surprindă complexitatea fenomenelor studiate.

Pentru prima dată am putut elabora cadrul unei cercetări concrete fără nici o constrângere instituțională, ghidați numai de considerente cognitive.

Cercetarea nu a fost un sondaj preelectoral, avându-se în vedere un conținut mult mai amplu referitor la *percepția situației politice* existente în momentul cercetării, *proiecțiile* pentru viitorul imediat sau mai îndepărtat (10 ani), *participarea politică*, gradul de *satisfacție/insatisfacție* în raport cu viața politică. Nu au fost solicitate opțiunile electorale. Indicatorii utilizați în cercetare au urmărit surprinderea cu cât mai mare acuratețe a poziției persoanelor în contextul social și politic existent.

Subiecții au fost puși în ipostaza de a defini fenomenele pe care le-au trăit, să le releve semnificația, să indice direcții posibile de acțiune în domeniile economic, social și politic.

1. Operaționalizarea

A. *Percepția situației politice*

Comportamentul politicianilor/parlamentului/guvernului/partidelor.

B. *Gradul de satisfacție/insatisfacție (frustrare, alienare).*

C. *Proiecțiile pentru viitorul imediat.*

Ordine/haos economic.

Ordine/haos politic.

Regim civil/militar.

Regim democratic/comunist/dictatură de dreapta.

D. *Proiecțiile pentru viitorul mai îndepărtat*

Societate săracă/bogată

Război/pace

Fericire/nefericire.

Dictatură/democrație

Respectarea drepturilor cetățenești/încălcarea acestora.

Conducători egoiști/altruști.

Participare și control/lipsă de participare și control.

E. *Opțiuni privind reformele economice.*

Planificare centralizată/piață liberă.

Proprietatea publică/privată/cooperatistă.

F. *Trăsături de personalitate.*

Altruism/egoism.

Autoritarism/democrație.

G. *Participare politică.*

Informare.

Discuții.

Persuasiunea politică la nivel informal.

Apartenența la un partid.

H. *Date.*

Sex.

Vîrstă.

Profesie.

Domiciliu.

Stare civilă.

Instrumentul de anchetă l-a constituit un chestionar standardizat cuprinzând 70 întrebări (inclusiv cele factuale).

2. Populația studiată

Au fost intervievate 1 246 persoane, de peste 18 ani, avînd locul de muncă (de învățatură) în mediul urban. Criteriile de selecție au fost cel regional și tipul de oraș (mare, mijlociu, mic).

Structurile principale ale eșantionului se prezintă astfel :

Sexul

bărbați	— 53,8 ^o / _o
femei	— 46,2 ^o / _o

Vîrsta

pînă la 20 ani	— 13,0 ^o / _o
21—25 ani	— 20,5 ^o / _o
26—35 ani	— 29,7 ^o / _o
36—46 ani	— 23,5 ^o / _o
46—60 ani	— 9,3 ^o / _o
peste 60 ani	— 4,0 ^o / _o

Profesie

— muncitor	— 40,7 ^o / _o
— tehnician- funcționar	— 5,8 ^o / _o
— intelectual	— 24,4 ^o / _o
— student	— 14,7 ^o / _o
— elev	— 9,0 ^o / _o
— pensionari, casnice	— 5,5 ^o / _o

Domiciliul

— urban	— 90,7 ^o / _o
— rural	— 9,3 ^o / _o

Din distribuțiile de frecvență prezentate rezultă că sînt întrunite condițiile care să permită o cunoaștere corespunzătoare a opiniilor, atitudinilor și comportamentelor politice ale orașenilor și ale celor cu locul de muncă în urban, dar cu domiciliul în rural.

Zonele și localitățile în care s-a desfășurat ancheta sînt următoarele : București ; Oltenia (Craiova și Drăgășani) ; Muntenia (Ploiești, Roșiori de Vede) ; Banat (Timișoara, Caransebeș) ; Ardeal (Cluj, Tîrnăveni) ; Moldova (Iasi, Vaslui) ; Dobrogea (Constanța, Medgidia).